

[Fisker.]

noget at vinde derved, mener jeg, at der ogsaa kan gaa noget til Spilde som Følge deraf.

Jeg forstod ikke det ærede Medlems Argumentation, da han omtalte vort Landbrugs Prioriteringsforhold. Den højtærede Minister og den ærede Ordfører for det radikale Venstre har været inde paa det. Jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger om det samme Forhold. Det ærede Medlems Standpunkt var dette, forstod jeg, at ganske vist er Gælden vokset og fordoblet i omkring 20 Aar, men samtidig er der sket en tilsvarende Værdiforøgelse, saa at der ingen Grund er til at tale om, at Gælden i Øjeblikket hviler med stærkere Pres paa det arbejdende Landbrug, end den gjorde tidligere.

Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret, naar han tager det hele under eet, men det ærede Medlem ved lige saa vel som jeg, at den store Forøgelse af Gælden, der har fundet Sted fra 1918 op til Dato, ganske hovedsagelig er kommet til at hvile paa en bestemt Kreds af Landbrugere. Jeg tør sige, at denne store Gældsforøgelse i det væsentlige hviler paa en Trediedel af Landbrugerne. Der er ikke meget ved, at Billedet som Helhed er rigtigt, naar der indenfor Billedets Ramme kan paavises en Række Enkeltheder, som maa protestere mod den Opfattelse, man her gør gældende, at Gældsbyrden ikke er mere trykkende, end Gældsbyrden tidligere har været.

Den Mand, der sidder — og det er der mange, der gør i Dag — med en Ejendom, der er prioriteret højt op — og jeg har haft Lejlighed til at se mindre Ejendomme, paa hvilke der har været tinglæst indtil 12 Prioriteter —, vil faa et mærkeligt Indtryk af det ærede Medlems Tale. Han vil ikke deraf kunne hente nogen Opmuntring, han vil faa at vide: Selv om du sidder i det, som du gør, maa du finde dig deri, for Helhedsbilledet er, som jeg har sagt, at Gælden virker ikke stærkere end for 15—20 Aar siden! Nej, den Mand, der har faaet de store Gældsbyrder under Højkonjunkturen, forstaar, at Trykket af disse store Prioriteter sammen med den Mængde løs Gæld, han næsten altid har ved Siden af, er det, som nu, da Priserne svigter, fremkalder den truende Krise, fremkalder Tanken om den Ruin, som maaske staar et Stykke ude i Fremtiden. I disse Kredse er man i høj Grad taknemmelig for Regeringens Forslag og Forsøg paa ved Rentenedsættelse at mildne det Tryk, som hviler paa dem.

Der er sagt undertiden med en vis

Overlegenhed: Ja, det er jo ikke meget, der her er Tale om; der er Tale om saa og saa mange Tusinde Kroner. Det er ikke meget, det er rigtigt; reelt set, naar Talen bliver om de Folk, som faar direkte Gavn af denne Foranstaltning, er der ikke saa forfærdelig meget at hente. Men det kan ikke nægtes, at der ligger et stærkt Pres paa Landets private Pengeinstitutter, naar hele Rigsdagen, alle de fire politiske Partier, i fuld Enighed gaar ind for et Krav om at nedskære Renten, saaledes at man kan give en kriseramt en Mulighed for i en Tid som denne at faa en virkelig og varig Hjælp.

Jeg forstaar ikke det ærede Medlems Ængstelse for at rette Krav til Banker og til Sparekasser, ganske særlig til Sparekasser, om en Nedsættelse af Udlaansrenten. Der er nu i nogle Aar taget en bred Margin, der er tjent betydelige Penge ind, baade i Banker og Sparekasser. En Del er brugt til Dækning af Skavanker fra Højkonjunkturen, men der er ogsaa Muligheder til Stede nu mange Steder for at nedsætte Renten til Gavn for den Befolkning, som søger disse Pengeinstitutter, og der er ogsaa Mulighed til Stede derfor, naar den Kreds, som har Indflydelse der, vil gøre denne gældende. Jeg læste i Dag om en Bevægelse oppe i Hjørring Amt, hvor en Række forskellige Organisationer gaar sammen om at rette en Henvendelse til Amtets Pengeinstitutter om en Nedsættelse af Renten. Jeg nævnte i min første Tale, at man paa andre Steder her i Landet, jeg tror, det var i Holbæk og Hobro, allerede har gjort det. Ja, med dette Lovforslag som Udgangspunkt gaar der en Bevægelse ud over Landet, gaaende ud paa, at man skal gaa videre ad den Vej og foretage en Rentenedsættelse til Gavn for det kriseramte Landbrug.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal udtalte, at man fra mit Partis Side gerne hævdede, at Krisen skyldtes Overproduktion. Det er muligt, at det er sagt, og at det siges, men der er en Ting, der understreges endnu kraftigere, og det er, at Krisen i ganske særlig Grad skyldes manglende Købekraft. Selv om Produktionen er stærkt udvidet i de senere Aar, er det dog langt mere den Depression, der gør sig gældende paa de udenlandske Markeder, der har foranlediget Prissaldet. Dette, at Millioner af tyske og engelske Industriarbejdere er sat udenfor Produktionen, staar arbejdsløse uden Købekraft, er det, som i Øjeblikket mærkes, naar Talen bliver om danske Landbrugsartiklers formindskede Afsætningsmuligheder.

Jeg havde den Fornøjelse for kort Tid